

Møteprotokoll

Utvalg: Vesterålen regionråds arbeidsutvalg
Møtested: E-postbehandling
Dato: 06.01.2020
Tidspunkt: Kl 10:00

Saker til behandling: 001/20

Tilstede faste medlemmer

Knut A Nordmo
Sture Pedersen
Kurt Jensen
Hugo Jacobsen
Karl Erling Nordlund
John Danielsen

Rolle

Ordfører Andøy kommune
Ordfører Bø kommune
Ordfører Hadsel kommune
Ordfører Lødingen kommune
Ordfører Sortland kommune
Ordfører Øksnes kommune

Bianca Maria Johansen (sign.)
sekretariatsleder

SAKLISTE

Saksnummer	Innhold	
001/20	Høringsuttalelse fergekutt Melbu-Fiskebøl	

001/20: HØRINGSUTTALELSE FERGEKUTT MELBU-FISKEBØL

Innstilling

1. Vesterålen regionråds AU støtter Hadsel kommunes uttalelse vedrørende kutt i fergerute Melbu – Fiskebøl.
2. Vesterålen regionråds AU ber Sekretariatsleder oversende vedtak og høringsuttalelse til Nordland fylkeskommune.

06.01.2020 Vesterålen regionråds arbeidsutvalg

BEHANDLING I MØTE

Saken ble sendt ut som e-postbehandling med svarfrist mandag 6. januar 2020 kl 10:00.

Under behandling fikk Arbeidsutvalget forelagt følgende spørsmål:

1. Godtar du e-postbehandling? (ja/nei)
2. Godtar du følgende vedtak:

1. Vesterålen regionråds AU støtter Hadsel kommunes uttalelse vedrørende kutt i fergerute Melbu – Fiskebøl.
2. Vesterålen regionråds AU ber Sekretariatsleder oversende vedtak og høringsuttalelse til Nordland fylkeskommune.

Alle medlemmene i Arbeidsutvalget besvarte med ja på begge spørsmål.

AU- 001/20 VEDTAK:

1. Vesterålen regionråds AU støtter Hadsel kommunes uttalelse vedrørende kutt i fergerute Melbu – Fiskebøl.
2. Vesterålen regionråds AU ber Sekretariatsleder oversende vedtak og høringsuttalelse til Nordland fylkeskommune.

HØRING KUTTFORSLAG FERGERUTE MELBU-FISKEBØL

Vi viser til utsendte forslag til kuttforslag for overnevnte fergesamband og Hadsel kommune vil i den anledning komme med følgende høringsinnspill.

Hadsel kommune har lagt opp til en bred høring, annonsert i aviser og på hjemmesider slik at vi har fått inn mange innspill. Likeledes har det vært avholdt folkemøte på Strønstad skole om saken, hvor også fylkesråd for samferdsel, Bent J. Bentzen deltok.

Alle innkomne høringsinnspill vedlegges.

Forslaget som er fremkommet er at det skal kuttes to rundturer Melbu-Fiskebøl på formiddagen, henholdsvis 1110- og 1230-avgangene fra Melbu. I tillegg skal de to siste avgangene på kvelden kuttes, henholdsvis 2015- og 2130-avgangen fra Melbu. I den sammenheng må det nevnes at det er kuttet én kveldsavgang for noen år siden. I tillegg til dette foreslås det også kuttet to rundturer i helgene, henholdsvis 0620 og 0750 fra Melbu.

OPPSUMMERING AV HØRINGSUTTALELSEN FRA HADSEL KOMMUNE

Kommunen vil først henvise til stortingsbehandlingen da Lofast ble vedtatt og at det der ble fastslått at fergesambandet Melbu-Fiskebøl skulle videreføres. Et kutt på 40-50 prosent av datidens tilbud er ikke akseptabelt, og vi mener saken dermed må bringes inn for Stortinget.

Hadsel kommune kan oppsummere konsekvensene av kuttforslagene for fergesambandet Melbu-Fiskebøl som ødeleggende for kommunens mulighet for å kunne tilby de **lovpålagte** «hjemmetjenester» på Austvågøy og Hinnøya (Fiskebøl–Vågan grense, Fiskebøl–Raftsundbrua–Vågan grense i Raftsundets sørende).

Dette vil ikke være mulig å få gjennomført uten en uforholdsmessig stor kostnad, både arbeidsmessig og økonomisk, gjennom å måtte kjøre via Sortland-Gullesfjord–Lofast. **Forlenget reisetid cirka 1 time og 15 minutter hver vei** for samtlige ansatte i hjemmetjenesten som har sitt bosted/arbeidsplass på Melbu. Det setter kommunen i en uholdbar situasjon og aksepteres ikke.

I et helseperspektiv vil det også bety at det må gjøres endringer i fødetilbudet i Lofoten og Vesterålen. Kvinner fra Lofoten som vurderes å være i risikogruppen selekteres til å føde på Stokmarknes, framfor i Gravdal. I tillegg er fødetilbudet i Lofoten sommerstengt.

For skole og barn/unges/voksnes muligheter for å delta på idretts- og fritidsaktiviteter, blir dette umuliggjort på grunn av nedleggingen av de to siste rundturene. Det samme gjelder de hindringene som det vises til fra menighetsrådet.

Næringslivet vil bli skadelidende med at de for eksempel når det gjelder hotell på Melbu og Stokmarknes vil bli fratatt mulighetene for å tilby overnatting til turistbuss, slik dette praktiseres i dag. Det er i sommersesongen inntjeningen er størst og dette påvirker i stor grad eksistensgrunnlaget for næringen.

Fra næringslivet og dets bedrifter vises det til ødeleggende konsekvenser for sine bedrifter og utflyttingsspøkelset henger over disse bedriftene hvis kuttene gjennomføres. Fra Hadsel kommunes side er dette ikke akseptabelt og dette kan ikke gjennomføres slik foreslått fra fylkets side.

Det er spesielt kveldsavgangene som er totalt uakseptabelt å fjerne, sett ut fra de fleste innspill som har kommet inn til kommunen. Likeledes 0750-avgangen på lørdager og søndager.

Samlet sett betyr de store kuttene at regionale myndigheter «straffer» Hadsel-samfunnet med at vi nå blir nødt til å se med bekymring på den **positive utviklingen** vi har i kommunen. Vi kan nevne Nordlaks AS sin satsing på havfarmer, oppbygging av basevirksomhet på Fiskebøl, nybygg av slakteri og stor havneutbygging. Hotellutbygging på Stokmarknes, havnevesenets utbyggingsplaner, stor anleggsvirksomhet og byggevirksomhet med videre.

Kommunen viser også til den planlagte utbyggingen av «testsenter» på Fiskebøl og reguleringsplanen med tilretteleggingen av over 1000 mål industriareal i Fiskebølsvika. Skal disse planlagte aktivitetene gi samfunnet full uttelling i form av kompetansearbeidsplasser kan vi ikke fjerne livsnerven som binder samfunnene sammen.

Utøvelse av kommunale tjenester:

Fra kommunens ståsted leverer vi blant annet sykepleier-/hjemmetjenester på den delen av Hadsel kommune som ligger på Austvågøya og Hinnøya. Dette innebærer (på Austvågøya) strekningen fra grensen mot Vågan på den ene siden og strekningen til Raftsundbrua på den andre siden. På Hinnøy-siden gjelder dette fra Ingelsfjord-området til grensen til Vågan nederst i Raftsundet.

Tjenesten blir for det meste utført av ansatte som reiser over fra Melbu med fergen og dermed også returnerer med fergen til Melbu etter utført arbeidsdag. Normalt reiser personellet ut klokken 0750 med fergen, og vanligvis er siste retur klokken 2055 fra Fiskebøl. Selvsagt er dette en tjeneste som må tilbys alle dager i året, virkedag som helligdag. **Kuttene vil medføre at denne tjenesten ikke kan tilbys slik vi kjenner den i dag.** Omkjøring via Lofast vil ta cirka 1 time og 45 minutter fra Fiskebøl til Melbu mot 25-30 minutters overfart i dag. Fra tjenestens ståsted er det først og fremst 0750 avgangene fra Melbu i helgene samt 2055 avgangen fra Fiskebøl på kveldene som gir utfordringer. Det sier seg selv at det ikke er akseptabelt å tilby morgenstell fra i 11-tiden på formiddagen, samt at siste kveldsstell avsluttes i 18-1830-tiden for å ta siste ferge 1920 fra Fiskebøl.

Overnevnte problematikk vil også i stor grad gjøre at utførselen av helsestasjons- og skolehelsetjeneste, hjemmebesøk til nyfødte, deltakelse i ansvarsgruppemøter med videre vil vanskeligjøres.

Innspill fra Lokalsamfunnet Strønstad m/omegn:

Strønstad skole (4): skolen viser til en rekke uheldige konsekvenser for lærere og elever samt for elever som går videregående på Melbu/Stokmarknes. Likeledes at en hel dag går ved besøk til lege /tannlege / helsestasjon for både elever/foresatte og ansatte. Det påvirker svømmeundervisningen slik de har det i dag. Det påvirker 10.-klasse og trafikalt grunnkurs.

Utenom skoletiden fjernes muligheten for: deltagelse i politiske møter, aktiviteter for ungdom, organisert idrett (svømming, fotball, turn ol.), korpsdeltagelse, besøk venner/familie og kino og kulturtilbud på grunn av kutt i kveldsrutene

Elevrådet ved Strønstad skole (7):

Siden fylkesrådet sier de er opptatt av ungdommen refereres hele innspillet: «Vi elever ved Strønstad skole ser på de foreslåtte kuttene som svært alvorlig. Til nå er alle bussavganger på Strandlandet tatt bort, bortsett fra skolebussen. Skal nå flere fergeavganger fjernes betyr det at vi blir enda mer hindret sosialt. Vi vil ikke ha mulighet til å benytte oss av kulturelle tilbud på ettermiddagstid, ei heller delta på organisert idrett på Hadseløya. På dagtid går hele skoledagen hvis vi skal til tannlege, lege eller helsestasjon. Vi reiser fast på svømming og deltar på andre aktiviteter i kommunen i skoletiden, denne muligheten vil nå bli borte. Vi mener tilbudet om buss og ferge heller bør utvides, ikke kuttes ned.»

Strønstad Helselag (6) viser til at hvis rutekuttene gjennomføres, opphører i prinsippet det lovpålagte tilbudet om hjemmebaserte tjenester i denne delen av kommunen. Likeledes

vanskeliggjøres prøvetakinger med videre. Personalarmen er knyttet opp mot hjemmesykepleien fra 0800-2100, og bortfaller hvis tjenesten bortfaller slik vi har det i dag, det vil si ingen trygghet. Konsekvensene av disse ruteendringer blir etter deres mening at Strandlandet/Raftsundet blir uten et faglig forsvarlig helsetilbud på hjemmetjeneste/hjemmesykepleie.

Organisasjonsliv/menighet- og idretts-aktiviteter:

Fra Melbu IL Fotball (9) er det kommet innspill om at de foreslåtte endringene vil medføre store logistikkproblemer i og med at mange av fotballkampene både i ungdoms og seniorfotballen spilles i Lofoten. Dette helt ned i 12-års alderen. Eksempelvis vil ettermiddags-/kveldskamp på Ballstad gjøre at ungene ikke er i seng før i ett-tiden på natta.

På folkemøtet fremkom også fra foreldrehold at unger fra Strønstad skolekrets deltar på idrettsaktiviteter på Melbu. Hadsel kommune har i sitt budsjett for 2020 satt av penger for å «del-sponse» reiseaktivitet for barn fra denne delen av kommunen slik at de kan få delta idrettsaktiviteter på Hadseløya. Det er viktig å ha med seg at disse barna ikke har noe tilbud i sin nære krets, og derfor tilknyttet idrettsmiljøet på Melbu.

Hadsel Menighetsråd (5) viser til at det betyr at det begrenser mulighetene for deltagelse i aktiviteter på kveldstid både på Strandlandet og på Melbu. Likeledes forverring for den stedlige prest og hans virke på Hadseløya og i beredskapsvakt. Det vises til at bakgrunnen for kuttforslaget er besparelse i fylkeskommunens budsjett, noe som overføres til organisasjoner og privatpersoner.

Innspill fra Næringslivet:

Det har også fremkommet muntlige innspill fra hotell drivere som ser for seg meget store og økonomisk ødeleggende endringer hvis rutekuttene gjennomføres. I turistsesongen ankommer det mange turistbusser fra Lofoten med overnattingsgjester med de to siste avgangene fra Fiskebøl. Og mange turistbusser til Lofoten som har overnattet i Hadsels hoteller reiser med de to første avgangene (spesielt 0750) på morgenen. Endringen vil dermed i turistsesongen være ødeleggende for driften for hotellene.

NorLense AS (14) på Fiskebøl er en aktør med svært mange arbeidstakere fra Melbu/Hadseløya. I sitt høringsinnspill viser de til at endringene i fergerutene slik de er foreslått vil kunne medføre svekket konkurransekraft og i verste fall nedleggelse.

Bedriften har ambisjoner om 20-30 flere ansatte i et to-fem års perspektiv. De siste årene har bedriftens vekst blant annet vært på oppblåsbare telt og oljelenser til NATO, Forsvaret, Kystverket, Røde Kors og FN. De peker spesielt på at siste avgang fra Fiskebøl klokken 2210 som svært viktig på grunn av dobbelskift. Tilslutt ber de om at hvis fergeavganger kuttes må disse eventuelt kunne utføres med hurtigbåt for personelltransport.

Postnord AS (2A+ 2B) på Stokmarknes peker i sin høringsuttalelse på stor bruk av fergen med et snitt på 4-5 vogntog/enkeltbiler pr dag hele året. Stokmarknes-avdelingen sysselsetter cirka 25-30 stillinger som står i fare hvis avdelingen nedlegges som følge av fergekuttene og flyttes til annen lokasjon. De viser også til at overfarten ofte betyr en bedre utnyttelse av kjøre/hviletidsbestemmelsene og arbeidsmiljølovens bestemmelser ved at fergeoverfarten benyttes til hviletid. Det vises også til den store transporten mellom Vesterålen og Lofoten av fisk som er avhengig av frekvensene på fergen.

Hadsel Næringsforening (8) viser til at kuttforslagene vil få store økonomiske konsekvenser for enkeltbedrifter og hele bransjer. Samtidig viser de til at fylkeskommunen ikke har noen plan for å møte de store utfordringene i Nordland. Blant annet vises det til at Vesterålen og Lofoten er en av de sterkeste sjømatregionene i landet og avhengig av sterk infrastruktur.

Det vises til at kuttforslagene ikke vil være samfunnsøkonomisk lønnsomt, og at næringsforeningen ikke kan akseptere noen kutt i fergerutene og ber om en helhetlig vurdering og langsiktig plan for økt utvikling og befolkningsvekst.

Hurtigrutemuseet/Museum Nord (12) viser til at hurtigrutemuseet re-åpner til sommeren med verdens største museumsgjenstand i et glassbygg- Finnmarken 1956. Museet skal markedsføre seg i Lofoten /Svolvær og regner med å trekke gjester som besøker Lofoten til også å besøke Hurtigrutemuseet på Stokmarknes og Vesterålen. Det vises også til reiselivssatsingen i Vesterålen.

Vikt (Vesterålen IKT) AS (17) viser til kompetansearbeidsplasser på Melbu som er avhengig av gode forbindelser over Hadsel fjorden. De har gjort nettopp det som samfunnet har bedt om, nemlig å skape kompetansearbeidsplasser i distriktene. Kuttene vil medføre at de etter eget sterke utsagt blir forhindret i å utføre sitt yrke. Det vises til økte kostnader i form av overnattinger og eller 1,5 timers omkjøring via Lofast. Det vises til at kuttforslaget ikke bare er negativt, men grenser til en falitterklæring.

Melbu og omegn Lokalutvalg (13) er sterkt kritisk til så dramatiske kutt som cirka 40 prosent av produksjonen utgjør for Hadsel kommune og Vesterålen med spesielt henblikk på Strønstad/Fiskebøl-siden og Melbu. Innspillet viser til de konsekvensene dette får for helse og omsorgstjenestene, skole og fritidsaktiviteter, næringsliv, reiseliv og handel.

Det oppsummeres med at de store samfunnsmessige og økonomiske konsekvensene ikke kan rettferdiggjøres gjennom en mindre reduksjon i kostnader for fylket.

LoVeMar (18) viser til hvor viktig fergen har vært for næringsvirksomheten i Fiskebølvika. Tilgang til kvalifisert og stabil arbeidskraft fra Hadseløya, ettermiddagsskift med videre. Det vises til utbygging av «testsenter for oljevern og marint avfall» på Fiskebøl og de negative konsekvensene fergekutt får i den sammenhengen. Likeledes til nylig vedtatt reguleringsplan for Fiskebølvika.

Steinsvik Hus & Entreprenør AS (19) beskriver de negative konsekvensene fergekuttforslaget vil bety for bedriften. De bruker fergen til personell og varetransport og har hele tiden byggeprosjekter på «Lofot-siden» av fjorden. Fergen er av avgjørende betydning for deres drift. I tillegg fremkommer det i innspillet en sterk kritikk av fylkesrådets

disponeringer og ansvarsbeskrivelser. Det vises til at fergekuttene vil sette regionsamarbeidet innen næring/yrke, privatreiser, idrett, helse, offentlige tjenester, varetransport av alle typer reiser i regionen flere ti-år tilbake i tid.

Trollfjord AS (21) viser til bare negative konsekvenser sett fra sitt ståsted som leverandør av strømmnett og bredbåndsnett i kommunen/regionen. Det vises til lengre feilrettingstid, selskapet vil pådra seg høyere KILE kostnader (kostnad for ikke levert egenergi) v/strømbrudd, økt responstid ift beredskap, høyere kostnader. Kort oppsummert «gi kundene en dårligere tjeneste».

Melbu Systems AS (23) viser til store økonomiske konsekvenser for bedriften, deres samarbeidspartnere, ansatte, lærlinger, leverandører, kunder med videre. Etter nedlegging av en linje på Melbu VG har de nå måttet gå mot Vågan for å skaffe seg lærlinger. Lærlingerekrutteringa vil bli rammet ved fergekuttforslaget. De viser til at de er en bedrift i vekst og sliter med rekrutering og dette vil vanskeliggjøre bedriftens eksistens. De risikerer et stort tap av markedsandeler ved at de ikke lenger kan tilby den beredskap de har i dag.

Melbu Hotell AS (24) viser til de dramatiske konsekvensene kuttforslaget vil ha for hotellet. Cirka 60 prosent av omsetningen skjer sommerstid, hvor 80-90 prosent av kundene kommer med busser. Halvparten kommer med de siste fergerne over fjorden fra Lofoten. Det vises til at Hadsel og Melbu vil bli en «utpost». Det settes også et klart negativt fokus på prisøkninger og hva dette vil bety for bedriften, som nå må akseptere en lavere rompris. Det vises til at kuttforslagene vil kunne sette driften av hotellet i fare.

Andre innspill:

NAF Øvingsbane Melbu (10) viser til at de har ca 400 elever som bruker ferga hvert år for å gjennomføre obligatorisk sikkerhetskurs ved øvingsbanen på Melbu. Det er spesielt en avgang, klokken 1230, som det henvises til.

Øystein Rysst (3) fra Melbu kommer inn på forskjellige utfordringer Melbu-samfunnet er kommet opp i den siste tiden på grunn av statlige og fylkeskommunale vedtak.

Langøya Lokalutvalg (11) er meget bekymret for at forslaget vanskeliggjør reiser for skoleungdom, hjemmetjeneste, kirkelig, foreningsliv, turisme, syketransport og andre sykehustjenester og reiser for folk flest. De viser spesielt til planlegging og etablering av oljevernssenter på Fiskebøl. Det vises også at fylkets nedprioritering av sambandet vil kunne ha innvirkning på statens eventuelle satsinger for tunnel under Hadsselfjorden.

Laila Johnsen (15) viser til de ødeleggende konsekvensene for samfunnslivet i de deler av Hadsel som rammes. Reiseliv som «alle» snakker om skal være et satsingsområde blir nedbygd med dette forslaget. Beredskap mot sykehus, lege mv rammes. Demokratiet rammes ved at deltagelse på politiske ettermiddags/kveldsmøter ikke kan gjennomføres hvis du bor på «feil side av fjorden».

Elin Gustavsens (16) viser i et langt og godt innspill til den usikkerhet det skaper for etablerte familier som har sitt virke på Hadseløya, og bor på Austvågøya. Hennes familie har tidligere

måttet evaluere sitt bosted opp mot **fergeavganger og pris**. Hun viser til hvordan dette virker inn på hennes familie og den usikkerhet det skaper blant voksne og barn. Hun beskriver en familie på flyttefot hvis kuttene realiseres. Hun påpeker også at det er varslet en formidabel prisøkning og hva dette gjør for økonomien i hennes familie.

Berit Schultz Hanssen (20) viser i sitt innspill til hva kuttene vil bety for de eldre. Kuttene vil sette tilbudet og liv og helse i fare. Det vises til medisiner og morgen og kveldsstell. Det vises til at kommunen ikke er i stand til å tilby 50-70 eldre mennesker botilbud på Hadseløya for derigjennom å kunne tilby de lovpålagte tjenestene.

Hippocampus Nord AS (22) henviser til hva dette vil bety av negative konsekvenser for deres virksomhet og pasientgruppen psykiatri og demens. Det vises til at forslaget vil gi en geografisk diskriminering av pasienter. Kutforslaget vil gi et dårligere tilbud for denne pasientgruppen. Psykiaterens fleksibilitet vil bli sterkt redusert, og med det vil kapasiteten gå ned.

Michal Reinholdtsen (25) viser til familiesituasjonen og 2 gutter som driver idrett på Melbu og kutforslagene vil bety at all idrett for disse to utgår. Likeledes helgearrangement. Alt sosialt liv for strandlandet ungdommen ødelegges. Ingen idrett, ingen vennebesøk, ingen kino, ødelagte skoletilbud mv.

Vedlegg i nummerert rekkefølge:

- 1) Innlandet lokalutvalg
- 2) 2A og 2B begge fra PostNord
- 3) Øystein Rysst, Melbu
- 4) Strønstad skole
- 5) Hadsel menighetsråd
- 6) Strønstad Helselag
- 7) Elevrådet Strønstad skole
- 8) Hadsel næringsforening
- 9) Melbu IL Fotball
- 10) NAF Øvingsbane Melbu
- 11) Langøya Lokalutvalg
- 12) Hurtigrutemuseet/Museum Nord

- 13) Melbu og omegn lokalutvalg
- 14) NorLense
- 15) Laila Johnsen, Melbu
- 16) Elin Gustavsen
- 17) VIKT (Vesterålen IKT AS)
- 18) LoVeMar
- 19) Steinsvik Hus & Entreprenør AS
- 20) Berit Schultz Hanssen
- 21) Trollfjord AS
- 22) Hippocampus Nord AS
- 23) Melbu Systems AS
- 24) Melbu Hotell AS
- 25) Michal Reinholdtsen, Strønstad